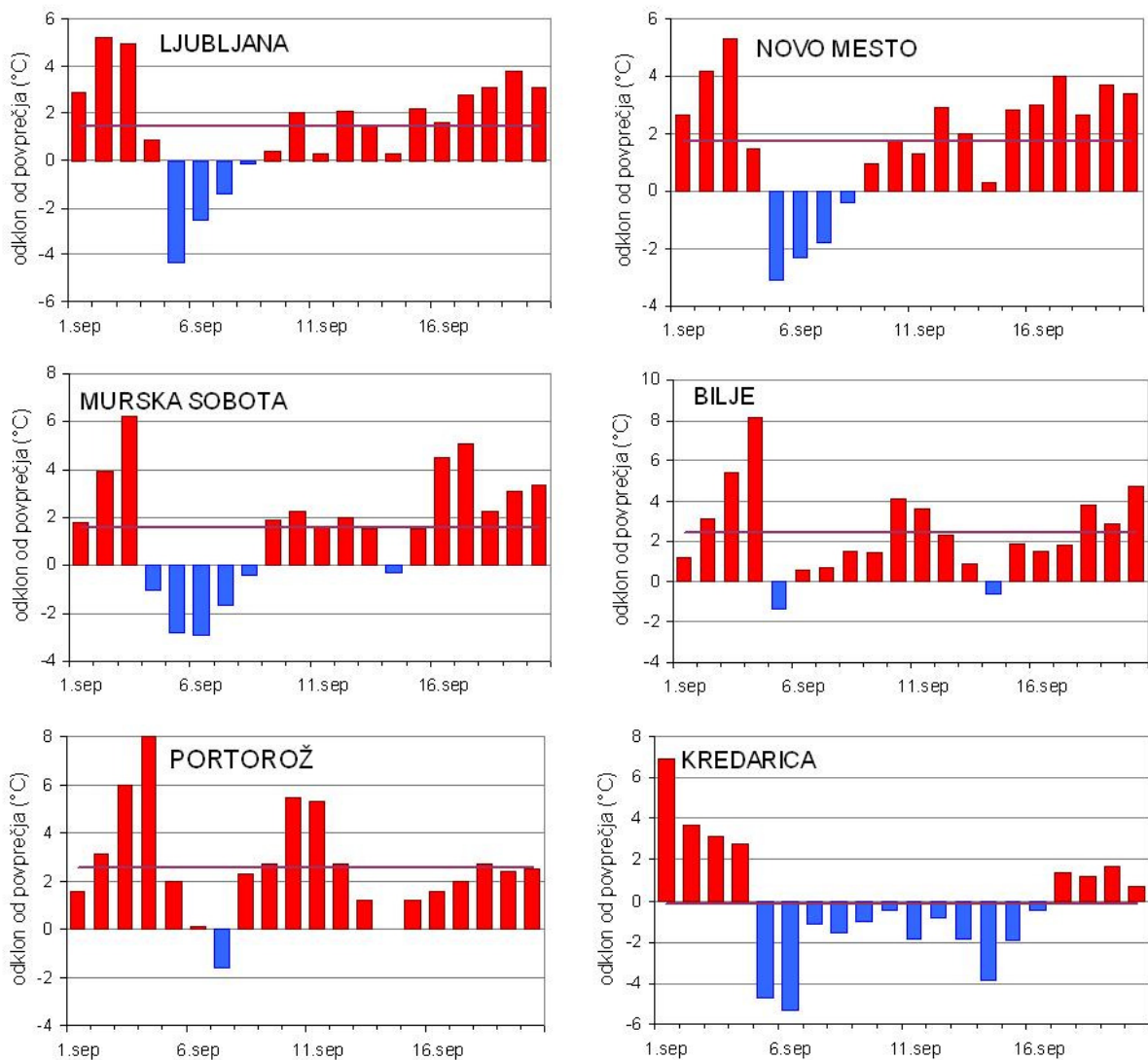

Dekadni bilten stanja vodne bilance kmetijskih tal v Sloveniji 11.– 20. septembra 2009

OBVESTILO

Vremenski pogoji so bili zelo ugodni za sklepno obdobje dozorevanja srednje poznih in poznih sort grozdja in tudi za trgatev, ki se pričinja tudi v podravskem in posavskem vinorodnem območju. Vode v tleh ne primanjkuje več, po zadnjih padavinah je dobro založen predvsem vrhnji sloj tal. Globlje v tleh je preskrbljenost tal z vodo nekoliko slabša, zlasti na Obali, kjer je zaradi vztrajne poletne suše globlji sloj tal še vedno močno izsušen. Trenutno stanje kmetijskih tal je ugodno za dela na poljih. Vremenska napoved kaže, da bo tako še večji del tega tedna.

1. Meteorološke razmere

Slika 1. Povprečne dnevne temperature zraka v prvih dveh dekadah septembra v primerjavi z dolgoletnim povprečjem 1961-1990 za izbrane kraje v Sloveniji.

Noči so se ohladile, najvišje dnevne temperature zraka pa so kljub nekoliko slabšim napovedim še ostale okoli 20 °C. Jutranje temperature zraka so bile okrog 15 °C, ob morju 19 °C, najvišje dnevne pa od 16 do 24 °C. Na Primorskem so se temperature še dvignile preko 25 °C. Kot lahko vidimo na sliki 1, so bile povprečne dnevne temperature zraka v tej dekadi tudi do 5 °C nad dolgoletnim povprečjem, od izbranih krajev je bilo le na Kredarici v prvem delu dekade hladneje od povprečja.

Imeli smo tudi nekaj dni s krajevnimi padavinami, ponekod plohami in nevihtami. Deževalo je predvsem v hribovitem svetu, na Kredarici je skupno v tej dekadi padlo blizu 150 mm. Zahodna Slovenija je proti koncu dekade prejela okoli 30 mm padavin, kar pa je za Primorsko še vedno premalo.

2. ETP

Temperature zraka niso več zelo visoke, zato se je zmanjšalo tudi izhlapevanje. Le na Primorskem dnevno še izhlapi med 3 in 4 mm vode, drugod po Sloveniji pa okoli 2 mm. V preteklem tednu je tako po večini države izhlapelo 12 do 13 mm, na Primorskem in v Prekmurju pa okoli 17 mm.

3. Vodna bilanca kmetijskih tal

Opazovalna postaja	Padavine	ETo	Vodna	Padavine	ETo	Vodna
	[mm]	[mm]	bilanca [mm]	[mm]	[mm]	bilanca [mm]
	v pretekli dekadi			v vegetacijskem obdobju		
	(10. -20. september 2009)			(1. april – 20. september)		
BILJE	47.4	15.3	32.1	453.2	736.5	-283.3
LJUBLJANA - BEŽIGRAD	37.8	13.8	24.0	648.4	642.4	6.0
NOVO MESTO	8.1	12.5	-4.4	478.8	611.2	-132.4
CELJE	14.2	13.8	0.4	590.6	635.9	-45.3
MARIBOR - LETALIŠČE	38.0	13.2	24.8	693.6	648.3	45.3
MURSKA SOBOTA - RAKIČAN	2.8	16.3	-13.5	613.8	626.9	-13.1
PORTOROŽ - LETALIŠČE	52.8	18.5	34.3	293.5	830.0	-536.5

Padavine sredi preteklega tedna so v večjem delu Slovenije presegle količino izhlapele vode, zato je bila tudi bilanca vode v tleh pozitivna, razen v Prekmurju in ponekod na Dolenjskem, kjer pa primanjkljaji niso bili veliki. Po dolgem času je tudi na Obali deževalo. Padlo je skoraj 53 mm padavin, dovolj, da se je namočil vrhnji sloj tal, skupna vegetacijska bilanca vode v tleh pa se ni bistveno spremenila. Nekoliko se je zmanjšal vegetacijski primanjkljaj vode tudi na Goriškem. Stanje vode v tleh za kmetijske rastline trenutno ni več problematično, saj se njihov letni rastni krog počasi bliža koncu.

Na Obali in na Vipavskem ter Goriškem že od začetka septembra poteka trgatev. Pogoji za trgatev so bili zelo dobri, razen 15 in 16 septembra, ko je močno deževalo. Padavine so prišle prepozno za oljke, kjer zorenje zaradi visokih temperatur in vztrajne poletne suše precej prehitava. Po zadnjih informacijah oljkarji pričakujejo obiranje najbolj zgodnjih sort že v začetku oktobra, precej bolj zgodaj kot običajno, in zaradi suše tudi nekoliko nižji pridelek.

Trgatev je vse bližje tudi v podravskem in posavskem vinorodnem območju, kjer sveže noči in prijetno topli dnevi ugodno vplivajo na razmerje sladkorjev in kislin v jagodah. Vinogradniki pričakujejo izvrsten letnik.

Tudi koruza je že dozorela. V preteklem tednu so kmetje hiteli s siliranjem koruze. Vremenske razmere so bile ugodne tudi za siliranje zadnjega odkosa trave. Kmalu bo na vrsti tudi obiranje koruze za zrnje. Na površinah, kjer so pridelki že pospravljeni, pa že poteka priprava tal za jesensko setev. Stanje tal in temperature so za ta dela zelo ugodne in kaže, da bo tako tudi v tem tednu.

4. Voda v tleh

V večjem delu države je v vrhnjem 10 centimetrskem sloju tal voda še lahko dostopna za kmetijske rastline. Globlje plasti pa so z vodo že nekoliko slabše založene, predvsem na celjskem in ponekod v severovzhodni Sloveniji. Trenutna vlažnost tal je ugodna tudi za vsa kmetijska dela na poljih in za pripravo tal za jesensko setev. Izjema je Obala, kjer je globlja plast tal še vedno močno izsušena.

5. Obeti (izdano 21.9.2009)

Večji del tedna bo delno jasno in suho z jutranjo meglo. Najvišje dnevne temperature zraka bodo nad 20°C.